



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Andrey Veselé a Mgr. Jany Jurečkové ve věci

žalobce

A. M., nar. X

bytem X

zastoupen JUDr. Akbulatem Kadievem, advokátem

sídlem Václavské náměstí 775/8, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému

Ministerstvo financí

sídlem Letenská 15, 118 10 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 3. 2025, č. j. MF-43670/2024/3902-14

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Rozhodnutím Finančního analytického úřadu (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 23. 12. 2024, č. j. FAU-143655/2024/033, byla žalobci jako osobě zařazené na sankční seznam

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

dle sankčního zákona zakázána dispozice s bezpečnostní schránkou č. X umístěná v prostorách společnosti anji s.r.o. (dále jen „anji“), jejímž nájemcem je žalobce, a dále bylo rozhodnuto, že její obsah specifikovaný v prvostupňovém rozhodnutí představuje majetek, na který dopadají mezinárodní sankce podle čl. 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 ze dne 17. 3. 2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny.

2. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání, o kterém žalovaný rozhodl rozhodnutím ze dne 24. 3. 2025, č. j. MF-43670/2024/3902-14 (dále jen „napadené rozhodnutí“) tak, že odvolání zamítl a rozhodnutí prvostupňového orgánu potvrdil.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobce na úvod své žaloby uvedl, že nesouhlasí se závěry napadeného rozhodnutí a setrvává na výhradách vůči prvostupňovému rozhodnutí tak, jak byly rozvedeny v jeho vyjádřeních v průběhu správního řízení, tak i v podaném odvolání. Prvostupňové rozhodnutí trpí závažnými vadami, se kterými se žalovaný řádně nevypořádal. Žalovaný se dále nevypořádal s jeho klíčovými námitkami, převzal nesprávná skutková a právní zjištění od prvostupňového orgánu a pouze formálně potvrdil závěry orgánu prvního stupně. Žalobce dále namítal nesprávné hodnocení důkazů a zjevnou podjatost. Takové rozhodnutí je vadné, nepřezkoumatelné a nezákonné.
4. V první konkrétní žalobní námitce žalobce namítl, že mu bylo znemožněno se seznámit s klíčovými podklady rozhodnými pro vydání rozhodnutí, neboť tyto skutečnosti byly označeny jako neveřejné (a utajované). K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2009, č. j. 7 As 5/2008-63, v němž soud došel k závěru, že v určitých případech není možné účastníkům řízení zpřístupnit obsah utajovaných informací, avšak je důležité, aby rozhodnutí vydané na jejich podkladě bylo řádně přezkoumatelné. V dané věci žalobce neměl možnost seznámit se s utajovanými informacemi, z odůvodnění rozhodnutí není žalobci jasné, na základě jakých skutečností správní orgány došly k uvedeným závěrům. Žalobce tak neměl možnost ověřit si, jaké podklady byly použity k rozhodnutí.
5. Ve druhé námitce žalobce namítl, prvostupňový orgán vybočil z právního rámce, když provedl ohledání bezpečnostní schránky, přestože žalobce využil své právo dle § 54 odst. 2 správního řádu a odepřel součinnost při tomto úkonu. Takové jednání je porušením zásady *nemo tenetur se ipsum accusare*. Žalovaný se zaměřil pouze na okolnosti svědčící v neprospěch žalobce a ignoroval jiné důkazní prostředky. Prvostupňový orgán měl podle žalobce zjistit skutkový stav právně přípustnými prostředky, násilné otevření bezpečnostní schránky mezi to ale nepatří. Důkaz byl získán nezákonným způsobem, a proto ho nelze považovat za validní.
6. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout, jelikož napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy.
7. K žalobní námitce týkající se tvrzeného porušení procesních práv žalobce týkajících se písemnosti uchovávaných mimo správní spis uvedl, že procesní práva žalobce při seznamování se s podklady prvostupňového rozhodnutí nebyla porušena. Žalobce se závěrem v napadeném rozhodnutí nijak nepolemizuje, jen opakuje odvolací námitky, se kterými se žalovaný vypořádal.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

8. K žalobní námitce týkající se ohledání bezpečnostní schránky žalovaný uvedl, že žalobce opět opakuje odvolací námitky, se kterými se žalovaný již ve svém rozhodnutí vypořádal.
9. V replice na vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že je nutné rozlišovat mezi aktivní a pasivní součinností účastníka. Pasivní součinnost spočívá v tom, že účastník řízení strpí zásah správního orgánu. Aktivní součinnost spočívá v tom, že účastník řízení vědomě spolupracuje se správním orgánem. Bezpečnostní schránka žalobce byla otevřena násilně odvrtáním zámku proti vůli žalobce. Žalobce to považuje za zásah veřejné moci do jeho právní sféry, který musí být podroben přísnému testu zákonnosti a proporcionality.
10. Žalobci rovněž nebyla umožněna efektivní ochrana práv, neboť mu byly poskytnuty obecné a vágní informace o existenci utajovaných podkladů, takže z nich nebylo možné vyčíst konkrétní důvody a obsah prvostupňového rozhodnutí. Došlo tak dle žalobce k nerovnováze mezi stranami řízení, když správní orgán měl plný přístup k materiálům a žalobce se naopak musel bránit proti neviditelným skutečnostem. Správní orgán měl žalobci poskytnout alespoň rámcový a srozumitelný přehled o skutečnostech, které jsou základem rozhodnutí, aniž by tím byla ohrožena ochrana utajení. Výsledkem je oslabení důvěry ve spravedlnost a nestrannost správních orgánů. Pokud žalobce nemůže ani v minimální míře ověřit podkladová fakta rozhodnutí, jeho právo na spravedlivý proces je redukováno na formální frázi bez reálné možnosti efektivní obrany.
11. Ústní jednání proběhlo dne 10. 12. 2025, při kterém účastníci setrvali na svých postojích.

III.

Posouzení žaloby

12. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 soudního řádu správního), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Jiné vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z moci úřední, soud neshledal.
13. Žaloba není důvodná.
14. Žalobce předně v žalobě obecně namítal, že se žalovaný nevypořádal s jeho klíčovými námitkami, převzal nesprávná skutková a právní zjištění od prvostupňového orgánu a pouze formálně potvrdil závěry orgánu prvního stupně. K důvodům své argumentace odkazoval na svá vyjádření v předchozím správním řízení.
15. Soud předně uvádí, že takto obecně formulovaná námitka se nemůže stát předmětem soudního přezkumu. Žalobce neuvádí, jaké námitky žalovaný nevypořádal, ani neuvádí, jaká nesprávná skutková a právní zjištění žalovaný převzal od prvostupňového orgánu.
16. Dle § 71 odst. 1 písm. d) s.ř.s., *žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) musí obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné.*
17. Vzhledem k tomu, že žalobce nesplnil požadavek uvedený v § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy neuvedl, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené rozhodnutí za nezákonné, nemohl se soud touto námitkou zabývat.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

18. K tomu soud odkazuje na rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 9. 2012, kde soud uvedl: „Soud je v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s.ř.s. povinen přezkoumat zákonnost napadeného rozhodnutí toliko v mezích žalobních bodů. Povinnost uvést žalobní body v žalobě tíží na základě ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s.ř.s. žalobce. Není povinností ani právem soudu dohledávat namísto žalobce skutkové a právní důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Pokud žalobce neformuluje žalobní body tak, jak má, je negativním důsledkem jeho počínání to, že se soud nemůže z pohledu neexistenčních žalobních bodů přezkoumat zákonnost napadeného rozhodnutí. Nikoli to, že povinnost formulovat žalobní body přechází na soud. Dlužno dodat, že opačný přístup by s ohledem na formulaci žaloby vedl k tomu, že by soud musel z vlastní iniciativy namísto žalobce a jeho zástupce zjišťovat, jak se tou kterou z celkem 64 námitek žalovaný vypořádal, a poté se zabývat tím, zda je toto vypořádání se v souladu se zákonem, resp. zda zde jsou či nejsou nějaké skutkové a právní důvody, na základě kterých není je nutné dospět k závěru, že vypořádání se není zákonné. Soud by se tak rázem ocitl nikoli v pozici arbitra sporu, nýbrž v pozici advokáta žalobce. Taková role soudu nepřislouší.“
19. Obdobně soud nemá povinnost za žalobce domýšlet, proč nesouhlasí se závěry odvolacího orgánu, ani jeho argumentaci vyhledávat v listinách, které jsou součástí správního spisu. Je na žalobci, aby v žalobě uvedl, se kterými závěry žalovaného nesouhlasí a proč.
20. Soud v reakci na žalobcem odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2009, č.j. 7 As 5/2008-63, konstatuje, že rozhodnutí je řádně přezkoumatelné. Rozhodnutí se vypořádalo se všemi odvolacími námitkami žalobce a obsahuje úvahy a právní hodnocení, kterými se žalovaný řídil.
21. Pokud žalobce namítl v žalobě podjatost správních orgánů, musí soud opět konstatovat, že takto obecně formulovaná námitka podjatosti je rovněž nedůvodná. Žalobce neuvedl žádný konkrétní důvod podjatosti mimo postupu správního orgánu v samotném řízení, což důvod podjatosti dle správního řádu být nemůže. Žalobce rovněž neuvedl, kdo byl dle jeho názoru v řízení podjatý. Soud se proto ani touto námitkou nemohl zabývat.
22. Závěrem k uplatněným žalobním námitkám soud v obecné rovině dodává, že žalobce do značné míry čerpal z uplatněných odvolacích námitek, které však již žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal, přičemž žalobce na toto vypořádání žalovaného nereflekoval a nyní v žalobě odkazuje na své námitky a vyjádření podané během správního řízení, aniž by bral náležitě v potaz argumentaci žalovaného. Zdejší soud proto připomíná, že pokud žalobce v žalobních bodech neprezentuje dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správního orgánu, nemusí pak soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, k nimž již správně dospěl správní orgán (podrobněji srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č.j. 6 As 54/2013 - 128). Soud tedy s přihlédnutím k naposledy uvedeným judikатурním východiskům dospěl k tomu, že se ztotožnil s argumentací, kterou již dříve žalovaný uvedl v odůvodnění napadeného rozhodnutí.
23. První konkrétně formulovanou **žalobní námitkou** žalobce namítal, že v rámci řízení existují informace, které jsou utajované a jemu nebylo umožněno se s těmito informacemi efektivně seznámit. Z odůvodnění rozhodnutí tak není zřejmé, na jaký skutečnostech správní orgány založily svůj závěr.
24. Žalobce ve druhé konkrétní žalobní námitce dále namítal porušení práva na spravedlivý proces spočívající v nesprávném postupu prvostupňového orgánu při provádění ohledání a

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

v ignorování práv žalobce na odepření součinnosti s ohledem na *zásadu zákazu sebeobviňování* a v následném nezákonném zásahu do jeho vlastnických práv.

25. Ze správního spisu se podává následující:
26. Rozhodnutím ze dne 27. 3. 2024 bylo zahájeno správní řízení dle § 12 odst. 1 zákona č. 69/2006 Sb. o provádění mezinárodních sankcí, a rovněž bylo nařízeno předběžné opatření, kterým bylo společnosti anji a žalobci jako osobě zařazené na sankční seznam zakázáno jakkoliv nakládat s předmětnou bezpečnostní schránkou a jejím obsahem. Bezpečnostní schránka byla zaplombována za součinnosti společnosti anji.
27. Společnost anji byla vyzvána k poskytnutí součinnosti spočívající v poskytnutí kompletního seznamu osob, které mají k bezpečnostní schránce přístup, neboť bezpečnostní schránka je v jejím držení (viz výzva k poskytnutí informací a dokladů ze dne 11. 4. 2024, č. j. FAU-45228/2024/033). Společnost anji výzvě vyhověla a poskytla tyto informace včetně seznamu přístupů k této schránce.
28. Z usnesení o ohledání věci a vyrozumění o provádění důkazu mimo ústní jednání ze dne 26. 4. 2024, č. j. FAU-51603/2024/033, soud zjistil, že žalobce a společnost anji byli vyrozuměni o provedení ohledání bezpečnostní schránky. Současně byli vyrozuměni o možnosti se tohoto úkonu zúčastnit.
29. Z protokolu o ohledání věci na místě ze dne 21. 5. 2024, č. j. FAU-59053/2024/033, bylo zjištěno, že proti obsahu protokolu o ohledání ve smyslu § 18 odst. 3 správního řádu nebyly podány žádné námitky. Poté co, žalobce odepřel ohledání z důvodu, že by sobě mohl způsobit nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt, byla schránka otevřena za pomoci zaměstnance společnosti anji s.r.o.
30. Z přílohy protokolu č. j. FAU-59053/2024/033 soud zjistil, že osoby přítomné u ohledání byly v souladu se zákonem poučeni o svých právech a povinnostech. Žalobce byl taktéž obeznámen s možností otevření bezpečnostní schránky s použitím síly, pokud účastníci dobrovolně neposkytnou klíče k jejímu otevření.
31. Vyrozuměním ze dne 19. 8. 2024, č. j. FAU-94233/2024/033, byly účastníci poučeni o možnosti vyjádřit se k podkladům v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu, na jejichž základě úřad měl rozhodnout.
32. Další výzvou k vyjádření se k podkladům rozhodnutí ze dne 18. 11. 2024, č. j. FAU-139035/2024/033, vydané po doplnění podkladů pro vydání rozhodnutí, byli účastníci poučeni o možnosti vyjádřit se k podkladům v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu, na jejichž základě úřad měl rozhodnout.
33. Soud při posouzení této druhé námitky vycházel z následující právní úpravy.
34. Dle § 54 odst. 1 správního řádu, *vlastník* nebo *uživatel věci* nebo *ten, kdo má věc u sebe, je povinen předložit ji správnímu orgánu nebo strpět ohledání věci na místě*. Správní orgán o tom vydá usnesení, jež se oznamuje pouze osobě uvedené ve větě první. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, postupuje se podle § 138.
35. V komentáři Správní řád. Praktický komentář. Wolters Kluwer ČR Praha 2020 k tomuto ustanovení se uvádí:

„I. Důkaz ohledáním

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Ohledání je důkazní prostředek spočívající v prohlídce věci movitých či nemovitých, kterou provádí správní orgán. Správní orgán k němu přistoupí tehdy, nelze-li skutečný stav věci zjistit jiným způsobem. Spočívá-li ohledání v prohlídce místa nebo nemovitosti, označuje se též jako místní šetření. Ohledání na místě je možné i u věcí movitých, které neumožňují provedení ohledání v sídle správního orgánu, tj. věci obtížně přenosné nebo zcela nepřenosné nebo pokud by jejich přeprava byla neekonomická.

Není-li věc dobrovolně předložena nebo není umožněno ohledání věci na místě, je možno takovou povinnost uložit usnesením. Správní orgán nařídí ohledání usnesením, které se oznamuje pouze vlastníkově věci nebo tomu, kdo má věc u sebe.“

36. Toto usnesení je následně vykonatelné a může být vynucováno za součinnosti exekutora popř. policie.
37. Dle § 51 odst. 2 správního řádu, *o provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Tuto povinnost nemá správní orgán vůči účastníkovi, který se vzdal práva účasti při dokazování.*
38. Soud shledal, že k žádnému procesnímu pochybení v rámci provedení ohledání nedošlo. Dle § 51 odst. 2 správního řádu byli účastníci řízení o provedení důkazu včas vyrozuměni a k úkonu přizváni.
39. Dle § 54 odst. 2 správního řádu byli účastníci řízení povinni strpět ohledání věci na místě, o čemž byli rovněž poučeni a vyrozuměni.
40. Dle § 54 odst. 2 správního řádu „**Ohledání nelze provést nebo může být** osobou uvedenou v odstavci 1 **odepřeno** z důvodů, pro které nesmí být svědek vyslechnut nebo pro které je svědek oprávněn výpověď odepřít (§ 55 odst. 2 až 4).“
41. Dle § 55 odst. 2 správního řádu, **svědek nesmí být vyslýchán** o utajovaných informacích chráněných zvláštním zákonem, které je povinen zachovat v tajnosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem zproštěn.
42. Dle odst. 3, **svědek nesmí být vyslýchán** též tehdy, jestliže by svou výpověď porušil státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěn.
43. Dle odst. 4, výpověď **může odepřít** ten, kdo by jí způsobil sobě nebo osobě blízké nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt.
44. Ustanovení § 54 odst. 2 ve spojení s ust. § 55 odst. 2 až 4 správního řádu, tedy uvádí, kdy nelze provést ohledání – tj. nikdy a vůbec, a kdy může svědek výpověď odepřít, tedy může odepřít svou aktivní účast na ohledání např. ve formě otevření zámku, komentování obsahu atd.
45. Ohledání tak nelze provést vůbec pouze, pokud jsou zde utajované informace nebo státem uznaná povinnost mlčenlivosti dle § 55 odst. 2 a 3 správního řádu.
46. Účastník pak může ohledání dle § 55 odst. 4. správního řádu odepřít v případě, kdy může svědek výpověď odepřít, tj. pokud by přivodil sobě nebo osobě blízké trestní stíhání.
47. To ovšem neznamená, že správní orgán nemohl dále pokračovat ve zjišťování skutkového stavu věci. V situaci žalobce to skutečně znamená, že po něm nelze vynucovat součinnost v podobě otevření schránky, tj. aktivně přispívat k sebeobviňování. Musí pouze strpět další činnost správního orgánu tj. ohledání věci, pokud by měl věc u sebe nebo vlastně nemusí

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

dělat nic, pokud má věc u sebe někdo jiný, jako to bylo v tomto případě. Ten někdo jiný má totiž v souladu se shora citovaným ust. § 54 odst. 1 správního řádu povinnost věc předložit tedy ohledání umožnit.

48. V rozsudku městského soudu ze dne 21. 9. 2016, č.j. 5 A 130/2012 – 117, žalobce rovněž namítal, že jeho odmítnutí zúčastnit se provedení důkazu ohledáním měl správní orgán vyhodnotit ve smyslu § 54 odst. 2 správního řádu, podle něhož ve spojení s § 55 odst. 4 správního řádu nelze ohledání provést, pokud by tím dotyčná osoba (vlastník věci) způsobila sobě nebo osobě blízké nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt. Pátý senát uvedl: „Soud se neztotožňuje s výše uvedeným argumentem, neboť žalobce vykládá § 54 odst. 2 správního řádu značně extenzivně. Osoba, které brozí nebezpečí stíhání za správní delikt, má jistě právo (zaručené nejen správním řádem, ale též na ústavní a mezinárodní úrovni) odepřít aktivní součinnost, aby se vyhnula obviňování sebe samé; svým rozhodnutím ovšem nemůže zakazovat správnímu orgánu vyšetřování případného správního deliktu, nota bene na veřejně přístupném místě, jakým les bezesporu je (viz § 19 odst. 1 lesního zákona). Žalobce jistě neměl povinnost účastnit se provedení důkazu, vypovídat či jinak usnadňovat práci správnímu orgánu, ovšem zpětně se na tomto podkladě nemůže s úspěchem domáhat nezákonnosti provedeného důkazu. Nadto řízení ve věci spáchání správního deliktu již bylo v době provedení důkazu zahájeno (oznámení o zahájení správního řízení je datováno dnem 7. září 2010), poukaz na § 55 odst. 4 správního řádu tak není případný.“
49. Soud v tomto ohledu rovněž odkazuje na Nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 528/06, dle kterého „z hlediska zásady „*nemo tenetur se ipsum accusare*“ („nikdo není povinen sám sebe obviňovat“) lze rozlišovat dva okruhy trestněprocesních úkonů, z nichž jedny jsou charakterizovány aktivitou obviněného, k nimž obviněný nesmí být pod hrozbou sankce donucován, zatímco druhý okruh zahrnuje úkony, jichž je obviněný toliko pasivním objektem a k jejichž strpění jej lze zákonnými prostředky přinucovat. Ústavní soud ve své rozhodovací praxi musí vycházet z principu proporcionality mezi jednotlivými hodnotami a právy chráněnými ústavním pořádkem. S ohledem na tuto skutečnost Ústavní soud konstatuje, že pravidlo *nemo tenetur se ipsum accusare* není, i přes svůj zásadní význam pro spravedlivost trestního procesu, bezbřehé. Pokud by konání rekognice záviselo zcela na vůli obviněných, došlo by k nepoměrnému ztížení vyšetřování trestných činů a v důsledku toho k ochromení orgánů činných v trestním řízení při zjišťování objektivní pravdy (§ 2 odst. 5 věta druhá tr. řádu). Rekognice je úkonem, při němž je obviněný nucen toliko pasivně strpět poznávací proceduru. Pouhé strpění rekognice nelze označit za donucování k sebeobviňování či k sebeusvědčování. Poznáváná osoba (včetně obviněného) je povinna strpět provedení rekognice a může být přípustnými prostředky (předvedením, uložením pořádkové pokuty) donucována k účasti na rekognici. V projednávaném případě policejní orgán neměl povinnost stěžovatele poučit o právu účast na rekognici odmítnout. Naproti tomu v takovém případě, kdy policejní orgán vyzval obviněného v rámci rekognice k hlasovému projevu, došlo k překročení hranice mezi úkonem, při němž je obviněný toliko pasivním objektem vyšetřovacího úkonu a situací, kdy je obviněný nucen k aktivnímu jednání, jímž se sám může usvědčit. Bylo by v rozporu s právem neobviňovat sám sebe, pokud by pod sankcí pořádkové pokuty měl obviněný být „donucen mluvit“. Policejní orgán tedy v daném případě nepostupoval správně, když stěžovatele předem nepoučil o jeho právu odmítnout uvedená slova opakovat. Policejní orgán sice může obviněného vyzvat, aby promluvil nebo jinak aktivně jednal, musí jej však poučit, že to může odmítnout; pokud obviněný nebyl takto poučen, je provedená rekognice neúčinným důkazem.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

50. Soud má za to, že na tuto situaci nejvíce dopadá nálezný Ústavního soudu Pl. ÚS 29/2000, který uzavřel: „*Přitom takového "odnětí věci" nelze chápat jako donucení k vydání věcného důkazu proti sobě samému. Odnětí věci zde má z tohoto hlediska stejnou povahu, jako jiné zajišťovací úkony podle trestního řádu, aplikované bez ohledu, resp. proti vůli obviněného (srov. např. "Zajištění peněžních prostředků na účtu u banky", § 79a tr.ř., "Domovní a osobní prohlídka", § 82, § 84, § 85 tr.ř. a apod.).*

V těchto případech nejde o donucování obviněného k poskytnutí důkazů proti sobě samotnému, nýbrž o nucené zajištění věcných důkazů byť proti vůli obviněného. Provedení takovýchto úkonů proti vůli obviněného v rozporu s ústavou není.“

51. Pokud toto pravidlo platí v trestním řízení, musí platit i v řízení správním, i když jej žalobce vnímá, jako řízení *quasi* sankční.
52. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010-83, k pojmu ohledání v bodě 20 dodává: „*Nejvyšší správní soud již k pojmu ohledání v minulosti několikrát judikoval, a to např. v rozsudku ze dne 15. 9. 2005, čj. 5 As 38/2004-74, č. 745/2006 Sb. NSS, v němž pátý senát uvedl, že „[o]hledání je jeden z nejbezpečnějších důkazů umožňujících správnímu orgánu, aby si mohl na základě vlastního pozorování a přímého srovnání zjištěných skutečností s výsledky dosavadního šetření učinit potřebné závěry pro rozhodnutí“. Pátý senát v témže rozsudku také vyslovil, že účastníci řízení před správním orgánem musí být k ohledání přizváni. To ostatně přímo vyplývá i z dikce § 51 odst. 2, který stanovil, že o provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Tuto povinnost nemá správní orgán vůči účastníkovi, který se vzdal práva účasti při dokazování (k právu být přítomen ohledání ve správním řízení se vyjádřil např. třetí senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 7. 4. 2011, čj. 3 As 1/2011-70, v němž dospěl k závěru, že správní orgán sice pochybil, když stěžovatelku nepřizval k ohledání, nicméně neúčast stěžovatelky v konečném důsledku neovlivnila zákonnost správního řízení. Tento názor potvrdil i Ústavní soud v usnesení ze dne 8. 8. 2011, sp. zn. IV. ÚS 1839/11.“*
53. Nejvyšší správní soud dále ve svém rozsudku ze dne 22. 7. 2010, č. j. 8 As 42/2009-232, uvedl, že *uložení povinnosti strpět provedení důkazu ohledáním na místě ve smyslu § 54 správního řádu z roku 2004, které spočívá v ohledání části nemovitosti za účelem zjištění, zda stěžovatelka neohrožuje nebo nepoškozuje kulturní památku, není nepřipustným zásahem do práva na nedotknutelnost obydlí.*
54. Rozhodnutí, kterým byla tato povinnost fyzické osobě uložena, je pak přezkoumatelné ve správním soudnictví - viz rozsudek Nejvyšší správní soud ze dne 23. 4. 2008, č.j. 8 As 40/2007-61, a rozsudek ze dne 6. 11. 2015, č. j. 4 As 215/2015-32.
55. Vztaženo k věci žalobce to vede k závěru, že „*násilné*“ otevření schránky, které proběhlo za přítomnosti a v součinnosti vlastníka schránky, který má povinnost ohledání strpět, resp. poskytnout aktivní součinnost, není nepřipustným zásahem ani do práva žalobce se neobviňovat, ani do jeho vlastnického práva jako majitele obsahu schránky. Bezpečnostní schránka není obydlím a ačkoliv představuje zásah do ní zcela jistě určitý zásah do soukromí, ostatně jako ohledání jakékoliv jiné věci - například té, kterou má osoba u sebe - nejedná se o zásah protiprávní viz ust. § 54 odst. 1 správního řádu. Nejedná se ani o zásah, který by vyžadoval soudní příkaz, jako je tomu při domovní prohlídce, nebo odposleších. V trestním řízení je obdobou zajištění věci, o kterém může rozhodnout policie sama a není rovněž nutné soudního příkazu.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

56. Soud připomíná, že prvostupňový orgán má v tomto řízení postavení správního orgánu, který může ohledání věci rovněž usnesením ve smyslu ust. § 54 odst. 1 správního řádu nařídít ke splnění povinnosti dle ust. § 3 správního řádu, tedy postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.
57. Soud v tomto ohledu připomíná i ust. § 11 odst. 3 zákona č. 69/2006 Sb. o provádění mezinárodních sankcí, který stanoví, že *vzniká-li pochybnost, že osoba uvedená v odstavci 1 (pozn. soudu: ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že se u něj nachází majetek, na který se vztahují mezinárodní sankce) odpovídajícím způsobem zabezpečuje ochranu majetku, na který se vztahují mezinárodní sankce, nebo je-li to třeba k zabezpečení jeho správy například s ohledem na předpokládanou dobu trvání k němu se vztahujících mezinárodních sankcí, Úřad vyzve k vydání takového majetku. Ten, u koho se nachází majetek, na který se vztahují mezinárodní sankce, jej na výzvu Úřadu vydá Úřadu nebo jím určené osobě. Majetek nevýdaný dobrovolně může být odňat. O vydání nebo odnětí majetku se sepíše protokol, v němž se uvede dostatečně přesný popis vydaného nebo odňatého majetku. Kopie protokolu se vydá tomu, kdo majetek vydal nebo jemuž byl odňat, jako potvrzení o převzetí věci.*
58. Soud tak má za to, že pokud bylo usnesením ze dne 26. 4. 2024, č. j. FAU-51603/2024/033, adresovaným jak vlastníkovu schránku společnosti anji, tak nájemci schránky tj. žalobci, nařízeno ohledání, museli jej oba strpět, resp. společnost anji měla povinnost ohledání umožnit. Pasivně jej musí strpět i žalobce a to i v situaci, že odepřel ohledání ve smyslu ust. § 54 odst. 2 správního řádu. Soud proto není toho názoru, že v důsledku ohledání schránky došlo k ignorování žalobcova práva neobviňovat se.
59. Soud jen pro doplnění uvádí, že zásada zákazu sebeobviňování je podrobně rozebrána v usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 6. 2021, č. j. 5 Tdo 591/2021, kde bod 56 říká: *Zmíněný princip se podle odborné literatury i judikatury (zjednodušeně uvedeno) váže především k vynucení výpovědi osoby proti ní samé (jak výslovně zapovídá i náš § 33 odst. 1, § 89 odst. 3 a § 92 odst. 1 tr. řádu, podle nichž obviněný není povinen vypovídat, k výpovědi či k doznání nesmí být žádným způsobem donucován, důkaz získaný nezákonným donucením nebo hrozbou takového donucení zásadně nesmí být v řízení použit, ledaže by šlo o řízení proti osobě, která se donucení dopustila). Má ovšem širší dosah v tom směru, že nikdo nesmí být nucen k tomu, aby aktivně přispěl ke svému odsouzení (viz např. Rezoluce XV. Mezinárodního kongresu trestního práva v Rio de Janeiro, 1994, že „nikdo není povinen přispět aktivním způsobem, přímo či nepřímou, k vlastnímu odsouzení“ – viz Musil, J. Op. cit.). V širším smyslu tak na obviněném v souladu s uvedeným principem nesmí být vynucována aktivní spolupráce na jeho odsouzení (např. v podobě sepsání určitého textu pro porovnání písma, nesmí být ani nucen k tomu, aby určil místo, kde se nacházejí věci důležité pro trestní řízení apod., jak vyplývá z bohaté judikatury soudů), nicméně může být na něm vynucováno strpění určitých úkonů k zajištění důkazů objektivně existujících nezávisle na obviněném (např. sejmutí otisků prstů, pachové stopy, odebrání bukalního stěru apod. – viz zejména stanovisko pléna Ústavního soudu, sp. zn. Pl. ÚS-st 30/10).*
60. Nejvyšší správní soud se touto zásadou rovněž zabýval ve vztahu ke kontrolnímu řízení v rozsudku ze dne 19. 9. 2018, č.j. 1 As 336/2017 – 55, ve kterém uvedl: *[25] Stěžovatelka však namítá, že poskytnutí součinnosti by ani nebylo možné s ohledem na skutečnost, že by tím de facto přispěla k vlastnímu sebeobvinění. Kasační soud se proto musel zabývat tím, zda se stěžovatelka vůbec mohla deliktu dopustit s ohledem na ústavní zásadu zákazu sebeobviňování vyplývající z čl. 37 odst. 1 Listiny. I když právo neobviňovat sebe sama není výslovně zmíněné v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, právo mlčet a právo nepřispívat*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

k vlastnímu obvinění jsou obecně uznávanými mezinárodními standardy, které leží v srdci pojmu spravedlivého řízení podle čl. 6 Úmluvy (viz John Murray proti Spojenému království, rozsudek velkého senátu, 8. 2. 1996, dále Funke proti Francii, rozsudek ze dne 25. 2. 1993, č. 10588/83, nebo Saunders proti Spojenému království, rozsudek velkého senátu, 17. 12. 1996, č. 19187/91). Podle Evropského soudu pro lidská práva se pak tato zásada vyplývající z čl. 6 Úmluvy uplatní rovněž ve správním řízení, což ostatně vyslovil Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 15. 12. 2016, č. j. 2 As 254/2016 - 39).

[26] Ve výše citovaném rozsudku zabývajícím se shodnou právní otázkou zákazu sebeobviňování kasační soud konstatoval: „Městský soud (...) citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2015, č. j. 6 As 159/2014 - 52, (...) že orgán dohledu je i pod hrozbou sankce oprávněn zavázat účastníka řízení k poskytnutí potřebných informací, a to i v případě, že mohou sloužit k prokázání protiprávního jednání i vůči němu. Samotná povinnost předložení existujících dokumentů tak není sebeobviněním, neboť adresátovi povinnosti nic nebrání se v řízení hájit a zpochybnit předložené listiny či význam, který jim správní orgán přiznal. (...) Nejvyšší správní soud tak je názoru, že povinnost provozovatele vysílání předložit Radě na její výzvu záznam odvyšlávaného pořadu je poskytnutím součinnosti předložením existujícího dokumentu a není v rozporu se zákazem sebeobvinění. Opačný názor by znamenal eliminaci kontrolní činnosti orgány veřejné moci.“

61. Soud má za to, že správní řízení i samotné ohledání proběhlo v souladu se zákonem. Žalobce mohl odepřít součinnost při provedení ohledání (např. ve formě poskytnutí klíčů), to však nebránilo prvostupňovému orgánu, aby ohledání i tak provedl cestou strpění úkonů ze strany účastníků řízení, jak vyplývá z výše uvedené judikatury, se kterou se soud plně ztotožňuje.
62. Soud tak k námitce žalobce namítající nezákonnost „násilného otevření bezpečnostní schránky“ uzavírá, že za situace kdy žalobce odepřel dle ust. § 54 odst. 2 ohledání a schránka byla následně zpřístupněna jejím vlastníkem, který plnil svou povinnost dle ust. § 54 odst. 1 správního řádu, se jedná o zákonné provedení důkazu ohledáním věci. Žalobní námitka je nedůvodná.
63. Soud má rovněž za to, že takový postup by zcela jistě prošel testem proporcionality. Nad soukromím a vlastnickým právem žalobce stojí v tomto případě veřejný zájem na ochraně před činnostmi narušujícími nebo ohrožujícími územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny osobami, které byly zařazeny na sankční seznam. Zásah je tedy nejen legální a legitimní, ale i vhodný a nutný a hlavně zcela přiměřený.
64. Co se týče druhé žalobní námítky týkající se utajených skutečností, soud uvádí, že prvostupňové rozhodnutí je postaveno právě a pouze na jedné jediné utajované informaci. V prvostupňovém rozhodnutí ze dne 23. 12. 2024, č.j. FAU-143655/2024/033 se na straně 3, čtvrtý odstavec uvádí:
„Dle zjištění Úřadu (evidováno ve spise pod č. j. FAU-138896/2024/033) si pan M. pronajímá a má přístup do bezpečnostní schránky č. X u společnosti anji, což plyne z dokumentu uchovávaného mimo spis podle § 17 odst. 3 správního řádu evidovaného ve spise pod č. j. FAU-138907/2024/033.“
65. Soud má předně za to, že žalobci bylo sděleno, čeho se tyto utajované skutečnosti týkají, tedy faktu, že si pronajímá bezpečnostní schránku, což žalobce nespornuje, naopak uvádí, že mu její obsah může přivodit trestní stíhání. Dále má za to, že to, že si žalobce pronajímá

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

bezpečnostní schránku č. X, vyplývá i z jiných skutečností, které ve spise založené jsou (např. Smlouva o nájmu bezpečnostní schránky). A co je hlavní, žalobce se k tomuto zjištění mohl vyjádřit.

66. Soud tak má za to, že se žalobce mohl k tomu, zda si pronajímá tuto schránku dostatečně vyjádřit i bez znalostí dokumentu uchovávaného mimo spis č.j. FAU-138907/2024/033. Pokud by to nebylo pravda a tuto schránku si nepronajímá a neměl s ní nic společného, mohl to uvést. Žalobce však nic takového neuvádí, naopak odepřel její ohledání z důvodu, že schránka může obsahovat informace, které by mohly vést k zahájení trestního stíhání jeho osoby, a dále namítal, že jejím otevřením bylo zasaženo do jeho vlastnických práv. Soud tak má za to, že tím, že žalobci nebyl zpřístupněn tento dokument, nemohlo být nijak zasaženo do jeho procesních práv.
67. Soud má proto za to, že se nejedná o takové utajované informace, které by soud musel přezkoumávat a nahrazovat tak obranu žalobce, tak jak dovodil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 25. 2. 2010, č.j. 1 As 83/2009-60, ve kterém dále uvedl, že *„pokud by vůbec nebylo možné poskytnout žalobci přístup k utajovaným informacím byť v určité omezené formě, není soud vázán žalobními body a přezkoumá relevanci utajovaných informací ze všech hledisek, která se vzhledem k povaze věci jeví důležitými. Takto široce požímanou soudní ochranu účastníka bezpečnostního řízení považuje Nejvyšší správní soud za dostatečné vyvážení určitých omezení práva na spravedlivý proces, které účastník řízení musí strpět, jež jsou ale zároveň takovému typu řízení nutně vlastní a ústavně akceptovatelná.“*
68. Soud má za to, že vzhledem k tomu, že bylo žalobci sděleno, čeho se týkají tyto utajené informace, jak bylo citováno shora, a žalobce se k těmto skutečnostem mohl vyjádřit, nebylo povinností soudu si je vyžádat a detailně je přezkoumávat. Z jakých dalších dokumentů tento nesporný fakt plyne, totiž není za této situace ve věci podstatné, jelikož jsou dostatečně prokazovány jinými podklady. Nelze proto souhlasit se žalobcem, že nebylo možné vyčíst konkrétní důvody a obsah prvostupňového rozhodnutí. Naopak ten je z rozhodnutí zcela jasný. Do procesních práv žalobce nebylo zasaženo.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

69. Jelikož soud neshledal žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a prvostupňového rozhodnutí důvodnou, zamítl ji v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
70. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 10. prosince 2025

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.